

prima instanță: V.Sandu
instanța de apel: N.Budăi
I.Muruianu, V.Efros

dosarul nr. 3ra-528/18

ÎNCHEIERE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de reprezentantul lui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris, avocatul Rozembac Elena și de reprezentantul Consiliului mun.Chișinău, Crețu Maria, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017,

adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun.Chișinău, intervenienți accesorii Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris cu privire la contestarea actului administrativ și

la cererea de chemare în judecată depusă de Pogriban Vitalie împotriva Consiliului mun.Chișinău, intervenienți accesorii Pogriban Anisim și Botizatu Boris cu privire la contestarea actului administrativ

c o n s t a t ă :

La 12 februarie 2016 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun.Chișinău, intervenienți accesorii Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că, prin decizia Consiliului mun.Chișinău nr.3/36-24 din 19 noiembrie 2015 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pământ din XXXXX lui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris”, ultimilor le-a fost autentificat dreptul de proprietate comună asupra lotului de pământ cu nr. cadastral XXXXX.

Reclamantul consideră, că la adoptarea deciziei menționate, pîrîtul nu a respectat art.11 din Codul funciar, potrivit căruia, autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberîndu-le titluri de proprietate, trec în proprietatea cetățenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodărești și grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislația.

Mai menționează, că potrivit art.8 alin.(1), (2) și (3) din Legea nr. 1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare –cumpărare a pămîntului, loturile de pămînt de pe lîngă casă includ terenurile ocupate de casă, de anexele gospodărești și de grădini, atribuite conform legislației.

Sușține, că în urma examinării deciziei supra s-a constatat lipsa actelor care urmau a fi anexate și anume: contractul de dare în folosință a terenului pe termen nelimitat sau documentul de atribuire a terenului pentru construcția și exploatarea casei de locuit și documentul ce confirmă dreptul de proprietate asupra casei.

Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat solicită anularea deciziei Consiliului mun.Chișinău nr.3/36-24 din 19 noiembrie 2015 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pămînt din XXXXXlui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris”.

La 03 iunie 2016 Pogriban Vitalie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun.Chișinău, intervenienți accesorii Pogriban Anisim și Botizatu Boris cu privire la contestarea actului administrativ, solicitînd revocarea în parte a deciziei Consiliului mun.Chișinău nr.3/36-24 din 19 noiembrie 2015 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pămînt din XXXXX lui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris”;

obligarea pîrîtului de a emite în partea revocată decizia solicitată privind autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pămînt din XXXXX cu suprafața de 1220 m.p. cu titlu gratuit și contra plată conform prețului normativ suprafața de 443 m.p. fără a fi format ca bun imobil separat;

încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2558,15 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1400 de lei.

Judecătoria Chișinău (sediul Centru) prin hotărârea din 07 iulie 2017 a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun.Chișinău, intervenienți accesorii Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris cu privire la contestarea actului administrativ.

A anulat decizia Consiliului mun.Chișinău nr.3/36-24 din 19 noiembrie 2015 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pămînt din XXXXX lui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris” ca fiind ilegală.

A respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Pogriban Vitalie împotriva Consiliului mun.Chișinău, intervenienți accesorii Pogriban Anisim și Botizatu Boris cu privire la anularea parțială a deciziei Consiliului mun.Chișinău nr.3/36-24 din 19 noiembrie 2015 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pămînt din XXXXX lui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris”, cu obligarea Consiliului mun.Chișinău de a emite o altă decizie.

În susținerea poziției prima instanță a reținut că, decizia Consiliului mun.Chișinău nr.3/36-24 din 19 noiembrie 2015 „Cu privire la autentificarea

dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pământ din XXXXX lui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris” este ilegală.

Prima instanță a notat, că potrivit pct.14 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localitățile urbane, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.984 din 21 septembrie 1998, trecerea în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă se poate efectua, la cererea persoanei interesate, atît pînă la inițierea, cît și în cadrul lucrărilor de înregistrare primară masivă. În acest caz persoana depune la primăria localității o cerere privind transmiterea terenului în proprietate privată și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren. La cerere se anexează: a) contractul de dare în folosință a terenului pe termen nelimitat sau documentul de atribuire a terenului pentru construcția și exploatarea casei de locuit și b) documentul ce confirmă dreptul de proprietate asupra casei.

Prima instanță a menționat, că în urma examinării deciziei Consiliului mun.Chișinău nr.3/36-24 din 19 noiembrie 2015 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pământ din XXXXX lui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris”, s-a constatat lipsa actelor care confirmă deținerea legală a suprafețelor de teren autentificate persoanelor vizate în decizie.

Cu referire la acțiunea înaintată de Pogriban Vitalie, prima instanță a notat, că ultimul a omis termenul de prescripție extinctivă, or, articolul 272 alin.(1) din Codul civil prevede, că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. Nefiind de acord cu decizia adoptată, la 29 aprilie 2016 Pogriban Vitalie a depus o cerere prealabilă în ordinea art.14 din Legea contenciosului administrativ către Consiliul mun.Chișinău, invocînd motivele ce țin de revocarea deciziei și anume în partea ce ține de eliberarea lotului nr.2-443. Din actul administrativ contestat rezultă, că acesta a fost emis la 19 noiembrie 2015. Totodată, prin scrisoarea Consiliului mun.Chișinău din 06 mai 2016 Pogriban Vitalie a fost informat, că cererea nu va fi examinată, deoarece a fost depusă tardiv, întrucît decizia nr.3/36-24 din 19 noiembrie 2015 a fost publicată pe site-ul Primăriei mun.Chișinău.

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 30 noiembrie 2017 a respins apelurile declarate de Consiliul mun.Chișinău, Pogriban Anisim, Botizatu Boris și Pogriban Vitalie și a menținut hotărîrea primei instanțe.

La 03 martie 2018 reprezentantul lui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris, avocatul Rozembac Elena a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat să fie respinsă ca nefondată; decizia Consiliului mun.Chișinău nr.3/36-24 din 19 noiembrie 2015 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pământ din XXXXX lui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris” să fie anulată parțial, cu obligarea Consiliului mun.Chișinău de a emite în partea contestată decizia privind autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra terenului aferent casei de locuit din XXXXX cu suprafața

de 1220 m.p. cu titlu gratuit și contra plată conform prețului normativ suprafața de 443 m.p.; compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 2558,15 lei și de asistență juridică în mărime de 1400 de lei.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material, a apreciat probele arbitrar, a verificat greșit corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt ale pricinii de către prima instanță.

La 07 aprilie 2018 reprezentantul Consiliului mun.Chișinău, Crețu Maria a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri prin care pretențiile Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat să fie respinse ca neîntemeiate.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel eronat a aplicat normele de drept material și procedural și nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, Completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau

în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prevede că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată, că recursurile au fost exercitate în termen în condițiile în care la materialele dosarului lipsesc date care ar atesta cu certitudine momentul comunicării către recurenți a deciziei instanței de apel.

Argumentele invocate în recursuri precum că, instanța de apel eronat a aplicat normele de drept material și procedural, nu pot fi reținute, deoarece recurenții nu au prezentat probe în acest sens.

Conform art. 11 din Codul funciar, autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberîndu-le titluri de proprietate, trec în proprietatea cetățenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodărești și grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislația.

Articolul 8 alin.(1), (2) și (3) din Legea nr. 1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare –cumpărare a pămîntului, prevede, că loturile de pămînt de pe lîngă casă includ terenurile ocupate de casă, de anexele gospodărești și de grădini, atribuite conform legislației.

Conform art. 4 alin.(10) din Legea nr. 1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare –cumpărare a pămîntului, terenul de pe lîngă casă atribuit în folosință temporară și terenul cu care lotul de pămînt de pe lîngă casă depășește norma prevăzută de legislație se vînd la prețul normativ conform tarifului indicat la poziția I din anexa la lege sau se dau în arendă persoanelor în a căror folosință se află. În cazul în care, după parametri și amplasare, pot fi formate ca bunuri imobile de sine stătătoare, terenurile menționate se transmit în proprietate persoanelor în drept ori se înstrăinează în alt mod conform legislației.

Prin urmare, decizia contestată a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legale.

Nu poate fi reținut nici argumentul precum că, instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, deoarece în urma examinării deciziei Consiliului mun.Chișinău nr.3/36-24 din 19 noiembrie 2015 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună

asupra lotului de pământ din XXXXX lui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris”, s-a constatat lipsa actelor care confirmă deținerea legală a suprafețelor de teren autentificate persoanelor vizate în decizie. Or. potrivit pct.14 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localitățile urbane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.984 din 21 septembrie 1998, trecerea în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă se poate efectua, la cererea persoanei interesate, atît pînă la inițierea, cît și în cadrul lucrărilor de înregistrare primară masivă. În acest caz persoana depune la primăria localității o cerere privind transmiterea terenului în proprietate privată și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren. La cerere se anexează: a) contractul de dare în folosință a terenului pe termen nelimitat sau documentul de atribuire a terenului pentru construcția și exploatarea casei de locuit și b) documentul ce confirmă dreptul de proprietate asupra casei.

Astfel, Completul de admisibilitate notează că, recurenții nu au invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că “... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*).

Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*).

La acest capitol Completul reține, că recursurile declarate nu s-au bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Completul de admisibilitate relevă, că recurenții au depus prezentele cereri de recurs după ce au avut posibilitatea de a fi auziți de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „*Levages Prestations Services*” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, Completul apreciază că recurenților le-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv.

De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în temeiurile

prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A considera inadmisibile recursurile declarate de reprezentantul lui Pogriban Vitalie, Pogriban Anisim și Botizatu Boris, avocatul Rozembac Elena și de reprezentantul Consiliului mun.Chișinău Crețu Maria.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan